

Energimarknadsinspektionen

Handläggare: Jonathan Lindgren

Ärendenummer 2023-103654

Yttrande över förslag till Energimarknadsinspektionens föreskrifter om elnätsföretagens intäktsramar

Med anledning av förslaget till Energimarknadsinspektionens föreskrifter om elnätsföretagens intäktsramar har Villaägarnas Riksförbund valt att avge följande yttrande.

- Förbundet beklagar att Energimarknadsinspektionen till följd av kammarrättens beslut nu föreslår att återgå till de tidigare föreskrifter som innebär en kapacitetsbevarande metod att bedöma elnätsföretagens intäktsramar.
- Förbundet hade föredragit att de begärda uppgifterna hade utgått från den förmögenhetsbevarande metoden som pågick mellan november 2022 fram till hovrättens dom den 20 juni.
- Förbundet konstaterar att förslaget innebär en utökad administrativ hantering med en sämre transparens.
- Det under kort tid förändrade villkoret motverkar en långsiktighet och förutsägbar marknad för berörda företag.
- Förbundet beklagar slutligen att de utökade intäktsramarna innebär att slutkonsumenterna riskerar att behöver betala mer än vad som är befogat.

Bakgrund

Efter en period med början i november 2022 då Energimarknadsinspektionen begärt in uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek för elnätsföretag föreslås nu att elnätsföretagens uppgiftsskyldighet ska återgå till att regleras genom föreskrifter. Dessa uppges i stort behålla den tidigare kapacitetsbevarande värderingsmetod som byggde på föreskrifter (2019: och 2019:2), med

Villaägarnas Riksförbund
Postadress: Box 7118, 192 07 Sollentuna
Besöksadress: Rotebergsvägen 3
Telefon: 010-750 01 00
Org.nr: 802003-7118
Plusgiro: 46 94 00-6
Bankgiro: 227-7200
info@villaagarna.se
villaagarna.se

ett fåtal ändringar. Med återgången till det som kallas den kapacitetsbevarande metoden baseras intäktsramarna på anläggningars marknadsvärde, dagens kostnad att införskaffa anläggningen.

Uppgiftsinsamlingen som började begäras från november 2022 utgår istället ifrån vad som kallas en förmögenhetsbevarande metod där företagen får redovisa det ursprungliga anskaffningsvärdet. Tanken var att använda denna metod för perioden 2024 till 2027. Utgångspunkten för metoden var att elnätbolagen skulle få betalt för sina faktiska kostnader och därtill göra en skälig vinst – men inte mer. Efter överklagande och beslut av kammarrätten måste dock Energimarknadsinspektionen återgå till föreskrifter och den kapacitetsbevarande metoden.

Konsekvenser

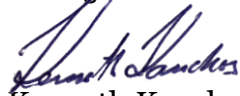
Med utgångspunkt att kostnaden för att bygga elnät är betydligt högre än kostnadsutvecklingen i övrigt har gamla näts värde ökat väsentligt, med följderna att intäktsramarna också ökar i den kapacitetsbevarande metoden.

Med de ökade intäktsramarna är elnätsföretagen beredda att acceptera den ökade administration som den kapacitetsbevarande metoden innebär. I den förmögenhetsbevarande metoden är behovet av administration mindre eftersom vanlig ekonomisk redovisning kan användas som underlag för myndighetens beräkningar. Utöver den minskande administrationens egenvärde finns anledning att också understryka värdet av att transparensen i elnätsregleringen stärks.

Elnätsföretagen har varit kritiska till den förmögenhetsbevarande metoden utifrån att man anser att företagens möjligheter att investera begränsas. Villaägarnas Riksförbund menar dock att affärsrisken minskar vid nya investeringar eftersom nya investeringar garanteras ersättning för kostnader och rimlig vinst. Företagens position på monopolmarknader gör också att de garanteras kostnadstäckning med en mycket låg affärsmässig risk. Den låga riskpremien bör bidra till ramarna för företagens vinst, något vi anser hade varit mer rättvisande att definiera med en förmögenhetsbevarande värderingsmetod. Konsekvenserna av att återgå till en kapacitetsbevarande värderingsmetod är att elnätsföretagen överkompenseras på elkonsumenternas bekostnad.

För elanvändarna är det mycket angeläget att kostnaderna för elnätet inte tillåts skena i väg. Kostnaden måste hållas på en rimlig nivå både med hänsyn till hushållens ekonomi och industrins konkurrenskraft. Därför är det beklagligt att Energimarknadsinspektionen inte kan använda den förmögenhetsbevarande beräkningsmetoden under perioden 2024–2027.

Villaägarnas Riksförbund

Kenneth Kanckos

Förbundsdirektör